

sigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 62:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykket nr. 6 om etablering af muslimsk begravelsesplads tilbage fra Finansudvalget.

Af Kristian Thulesen Dahl (DF) m.fl.
(Fremsat 23/10 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kirkeministeren (Johannes Lebech):

Man kan uden at overdrive sige, at det er en usædvanlig sag, der nu er til drøftelse. Det sker kun sjældent, at et aktstykke, der er forelagt for Finansudvalget, kommer til behandling i Folketingssalen i form af et beslutningsforslag med opfordring til, at aktstykket trækkes tilbage.

Sagen er endnu mere usædvanlig, ja, faktisk unik, fordi aktstykket skal give grundlag for, at staten, hvis det bliver nødvendigt, kan afholde en udgift i forbindelse med, at der skal etableres en begravelsesplads for trossamfund uden for folkekirken. Jeg vil gerne gentage dette: hvis det bliver nødvendigt. En eventuel statslig udgift vil jo afhænge af en taksationskommissions vurdering af det areal, der er udpeget til en begravelsesplads.

Trossamfunds mulighed for at etablere egne begravelsespladser er en del af den religionsfrihed, som vi har haft i Danmark i mere end 150 år. Muligheden er dog kun blevet brugt i meget begrænset omfang. Det skyldes nok bl.a., at der indtil for meget få årtier siden stort set kun var kristne trossamfund i Danmark, bortset fra det mosaiske trossamfund, som har egne begravelsespladser, og som før øvrigt havde det, længe før vi fik religionsfrihed i Danmark.

Medlemmerne af de kristne trossamfund har ikke haft anfægtelser i forhold til at blive begravet på folkekirkens kristent indviede kirkegårde. Derfor har de kristne trossamfund heller ikke følt det nødvendigt at påtage sig dette ar-

bejde og de udgifter, der er forbundet med at etablere egen begravelsesplads.

Og det koster både arbejde og penge, hvis et trossamfund vil have egen begravelsesplads. Det har altid været anset for en forudsætning, at et trossamfund selv må finde et egnet areal og få det godkendt til formålet og selv må påtage sig den økonomiske byrde i forbindelse med såvel køb af arealet som anlæg og drift af begravelsespladsen.

Det aktstykke, som jeg nu med forslag til folketingsbeslutning fra Dansk Folkeparti opfordres til at trække tilbage, kan se ud som et brud med denne traditionelle forudsætning. Der er imidlertid ikke tale om et principielt brud med forudsætningen.

Repræsentanter for muslimske trossamfund har igennem 1990'erne gjort sig store anstrengelser for at få opfyldt ønsket om en muslimsk begravelsesplads i hovedstadsområdet ved selv at finde et egnet areal og få det udlagt til det formål i en lokalplan. De har været klar over, at de selv skulle betale udgifterne ved køb af areal og ved anlæg og drift af begravelsesplads. Og det har de hele tiden været parate til.

Nogle af bestræbelserne er dokumenteret gennem de dokumenter, jeg har sendt til Finansudvalget i forbindelse med mine svar på udvalgets spørgsmål omkring aktstykket.

Efter de forgæves bestræbelser i 1990'erne henvendte De Etniske Mindretals Sammenslutning, IND-sam, sig i september sidste år til Østersørådets kommissær for menneskerettigheder, Ole Espersen, og bad om hans bistand for at få løst problemerne. Ole Espersen opfordrer i en henvendelse til statsministeren regeringen til at gå ind i sagen, f.eks. med en tværministeriel arbejdsgruppe.

Regeringen er enig i, at muslimernes ønske om egen begravelsesplads i hovedstadsområdet er både meget forståeligt og fuldt legitimt. Derfor gik en arbejdsgruppe med deltagelse fra Kirkeministeriet, Miljø- og Energiministeriet, By- og Boligministeriet og Indenrigsministeriet i gang med at finde et areal, som både med hensyn til geografisk placering, størrelse, pris og planforhold kunne være egnet til formålet.

Den tværministerielle indsats underbyggede muslimernes opfattelse af, at det var vanskeligt at finde et sådant areal. Der er ikke mange arealer i hovedstadsområdet, som er disponible og egnede til et sådant formål, og som kan erhverves for en nogenlunde overkommelig pris. Og

kommunerne står ikke ligefrem i kø for at byde sig til som værter for sådan en begravelsesplads.

På baggrund af arbejdsgruppens undersøgelse og en række sonderinger kunne jeg imidlertid på et pressemøde den 2. maj tilkendegive, at der var opnået enighed med Brøndby Kommune om placering af en muslimsk begravelsesplads på et 4,5 ha stort areal i Brøndbyvester. På baggrund af mine sonderinger tilkendegav jeg også, at prisen for arealet formentlig ville ligge inden for det, man kommer til at betale for et parcelhus i Københavnsområdet. Placeringen af begravelsespladsen blev modtaget positivt af de muslimske organisationer, som står bag den fond, som skal anlægge og drive begravelsespladsen.

Efterfølgende måtte jeg konstatere, at der var uenighed mellem Brøndby Kommune som planmyndighed og Københavns Kommune som ejer af arealet om anvendelsen af netop dette areal til formålet. Jeg måtte også konstatere, at der var stor divergens mellem den offentlige ejendoms-vurdering af arealet, som pr. 1. januar 2001 var 712.700 kr., og en summarisk vurdering, som Københavns Kommune har fået foretaget, og som skønner arealets markedsværdi til 21,5 mio. kr.

Den høje værdi er skønnet på grundlag af, at arealet hidtil har været udlagt til offentlige formål med en bebyggelsesprocent på 40. Brøndby Kommune har i sommerens løb ændret kommuneplanens bestemmelser for arealet, så det nu er udlagt til offentlige formål: gravplads med en bebyggelsesprocent på 1. Brøndby Kommune skønner på dette grundlag arealets markedsværdi til mellem 535.000 kr. og 3,3 mio. kr. En ejendomsmægler – jeg regner med, at det er den samme, som vurderede den til 21,5 mio. kr. – har for Københavns Kommune skønnet arealet til en værdi på 1 mio. kr. på det nye grundlag.

Aktstykket er ikke udtryk for et ønske om fra min side, at staten skal yde økonomisk støtte til anlæg af en begravelsesplads for et trossamfund uden for folkekirken. Det beløb på op til 3 mio. kr., som de muslimske organisationer har forpligtet sig til at betale for arealet, er, som man kan forstå, dækkende for, hvad begge de to kommuner skønner, at arealet er værd, efter at det er udlagt til gravplads med en bebyggelsesprocent på 1.

Sagen har været svær og har været ved at gå i hårdknude på grund af Brøndby Kommunes faste holdning om, at en muslimsk begravelses-

plads kan etableres på netop dette areal, men ikke et andet sted i kommunen, og på grund af Københavns Kommunes økonomiske interesser.

Denne knude har jeg ønsket at løse ved at søge Finansudvalgets tilslutning til, at staten holder de to kommuner økonomisk skadesløse ved at dække en eventuel forskel mellem de 3 mio. kr., som muslimske organisationer har forpligtet sig til at betale for arealet, og den erstatning, som Brøndby Kommune efter en taksationskommissions vurdering skal betale til Københavns Kommune for at overtage arealet efter planlovens § 48.

Formålet med aktstykket er altså at sikre, at ingen af de to kommuner kommer til at lide et tab, ved at der langt om længe kan blive anlagt en muslimsk begravelsesplads i den del af Danmark, hvor der bor flest mennesker med muslimsk baggrund.

Forslaget til folketingsbeslutning er bl.a. begrundet i en bekymring over, at etablering af muslimske gravpladser sædvanligvis forudsætter, at gravpladserne skal blive liggende til evig tid. En muslimsk gravplads vil naturligvis være underlagt den danske lovgivnings almindelig bestemmelser, som bl.a. indebærer, at arealet vil kunne eksproprieres, hvis det er nødvendigt af hensyn til andre samfundsnyttige formål.

Muslimer, der har fuld hjemstedsret i Danmark, må lige så vel som jøder og kristne kunne blive begravet på vilkår, der er i overensstemmelse med deres tro.

Det er efter min opfattelse udtryk for manglende respekt for medmennesker, når man som forslagsstillerne trækker det gamle ord frem: »Skik følge eller land fly« og dermed antyder, at muslimer blot må affinde sig med at blive begravet på en af de eksisterende kirkegårde eller finde sig et sted i et andet land at blive begravet.

At der også bag beslutningsforslaget synes at ligge en generel mangel på respekt for andre trossamfunds begravelsesskikke, skal jeg ikke gå i dybden med, kun understrege, at det for mig er af stor betydning, at vi i dette land viser respekt for, at man kan have andre skikke og opfattelser og tro end vore egne.

Jeg skal derfor som afslutning på regeringens vegne udtrykke et håb om, at forslaget til folketingsbeslutning må blive afvist, så Finansudvalget kan genoptage sin behandling af aktstykke nr. 6 og forhåbentlig godkende min ansøgning, så arbejdet med at etablere en muslimsk begravelsesplads for alvor kan gå i gang.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Det sidste er jeg ikke i tvivl om, at ministeren mener helt ind i hjertet.

Det, der bringer mig på talerstolen, er mest noget omkring de økonomiske aspekter ved den her sag. Jeg synes, at det virker stærkt forunderligt, at man vil søge sådan et aktstykke gennemført i Finansudvalget på et tidspunkt, hvor man overhovedet ikke aner, hvad den taksationskommission kommer frem til. Altså med andre ord: Man beder Finansudvalget om at udstede en slags blankocheck på differencen mellem 3 mio. kr. og så det, det koster at erhverve arealet.

Da vi jo også har noget, der hedder menighedsråd rundt omkring i landet, kunne jeg i den forbindelse godt tænke mig at spørge, om menighedsrådene fremover – hvis de skal udvide en begravningsplads – med lige så god ret kan komme og bede kirkeministeren om at fremsende et aktstykke, der også siger, at de skal have dækket de udgifter, de vil få i forbindelse med at udvide en gravplads?

Her er tale om regulær positiv særbehandling, og det er præcis lige bestemt sådan et forslag, som det, vi ser her i dag, kirkeminister, der skaber de konfrontationer i befolkningen. Jeg gad godt vide, hvad befolkningen, hvis de blev sat grundigt ind i det her, overhovedet ville sige.

(Kort bemærkning).

Kirkeministeren (Johannes Lebech):

Efter min mening er der ikke tale om positiv særbehandling. Der har været tale om negativ særbehandling af de muslimske grupper, der ønsker at lave en begravningsplads i Københavnsområdet. Det har været nødvendigt for staten at være en aktiv partner, idet det ikke kunne lykkes dem selv at gøre det. Det her er et spørgsmål om, at der er mulighed for dem for også i Københavnsområdet at etablere en muslimsk begravningsplads.

Den store difference mellem de 3 mio. kr. og de 21,5 mio. kr. kan jeg kun beklage, men enhver, jeg har talt med i øvrigt, regner ikke med, at det enorme spænd vil være aktuelt. Og efter min og ministeriets mening vil det her ikke danne præcedens.

Det er en helt enestående situation, at der er grupper i den danske befolkning, der i 10 år har forsøgt at etablere en privat begravningsplads, som de i øvrigt har fuld lovlig ret til ifølge loven, og det er derfor, staten har valgt at gå ind som medspiller. Og når vi ikke afventer taksations-

kommissionen, så skyldes det, at vi ønsker, at denne her sag skal fremmes, for det vil være sådan, at man kan gå i gang allerede nu, når vi har det her aktstykke på plads.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Lad os nu være ærlige, kirkeminister.

Hvordan kan det gå til, at vi overhovedet står med denne her sag? Hvordan kan det gå til, at regeringen lover muslimerne, at de kan nøjes med at betale et bestemt beløb for en privat grund?

Det er da overhovedet ikke noget, regeringen skal blande sig i. Jøder og katolikker har altid selv betalt, og sådan skal det være.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Det gode ved diskussionen er, at vi ikke reelt skal diskutere muslimerne. Vi skal alene diskutere de transaktioner, regeringen er på vej til at føre befolkningen ud i. Det er alene det, vi taler om.

Hvis muslimer vil have sådan en gravplads, hvorfor kan de så ikke gøre præcis på samme måde, som andre menigheder og som menighedsråd og den slags. Man erhverver jorden, og så indretter menigheden sin økonomi efter, at nu har man fået en begravningsplads. Hvorfor skal de have en positiv særbehandling på formentlig 18 eller 22 mio. kr., eller hvor meget det kan løbe op i, inden alle salgsomkostningerne og den slags kommer på? Hvis de vil have den begravningsplads, og den koster 21 mio. kr. det pågældende sted, så må de simpelt hen låne sig frem til de 21 mio. kr. Der er masser af muslimer i dette land, som man har sørget for at få ind, så der er rigtig mange om at betale det.

Jeg kan godt sige, at denne her sag kommer ikke til at gå stille af. Kirkeministeren skal nok blive hudflettet for den, også ude i befolkningen, det kan jeg love for.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

For et stykke tid siden skete der det, at der var en række muslimske organisationer, der gerne ville mødes med statsminister Poul Nyrup Rasmussen. På grund af det terrorangreb, der fandt sted, ville man gerne have en dialog.

Statsministeren tog åbenbart kontakt til et medlem af Det Radikale Venstre, Naser Khader, som meddelte, at han syntes, at det nok var en

dårlig idé, hvis statsministeren mødtes med bl.a. en række repræsentanter for noget, der hedder Minhaj-ul-Quran. Der blev sagt, at det nok var en dårlig idé at mødes med dem og vistnok også andre i den nuværende situation.

Det, der bringer mig herop på talerstolen, er, at jeg forstår, at regeringen har et samarbejde i gang omkring denne begravelsesplads med denne organisation og måske også andre organisationer, som statsministeren ikke ville mødes med. Her er mit spørgsmål til kirkeministeren:

Hvorfor denne forskelsbehandling? Hvorfor vil kirkeministeren godt acceptere et samarbejde med en sådan organisation, som af mange betegnes som meget ekstrem, mens statsministeren ikke vil? Jeg forstår ikke den forskel.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Nu vil jeg gerne spørge, om kirkeministeren vil have ordet, for ministeren har altid ret til at bruge ordet, når ministeren ønsker det.

Men jeg har stadig en kort bemærkning, og jeg mener, at det er hensigtsmæssigt, at vi tager den, og så kan ministeren svare.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg vil sige, at jeg står lidt undrende over for det spørgsmål, der er stillet, for jeg forstod på sagens forløb, at det beløb, vi snakker om, som staten skal give som tilskud, i virkeligheden skyldes en strid mellem Københavns Kommune og Brøndby Kommune.

Med den lokalplan, der ligger nu, har grunden en bestemt værdi, som muslimerne betaler for gravpladsen. Så man betaler for det, grunden er værd, som den ligger nu med den lokalplan, der ligger nu. Det er almindelig praksis, at når der ligger en lokalplan, så har den en værdi i forhold til, hvad den er udlagt til, og det er det, man betaler til.

Jeg synes, det er vigtigt at sige, at når der kommer penge i denne her sag, er det, fordi der er en strid mellem de to kommuner og ikke mellem muslimerne, og vi skal indbetale for muslimerne.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg forstod ikke helt, hvordan spørgsmålet lød til kirkeministeren.

Knud Erik Hansen (SF):

Spørgsmålet til kirkeministeren er, om det ikke er rigtigt det, jeg siger.

Kirkeministeren (Johannes Lebech):

Til det sidste spørgsmål vil jeg svare: Jo, det var lige præcis det svar, jeg også ville give fru Birthe Rønn Hornbech.

Muslimerne betaler det, grunden er værd. Aftalen er formuleret sådan, at muslimerne betaler det beløb, som taksationskommissionen når frem til, dog højst 3 mio. kr.

Jeg har ikke ønsket, at staten skulle ind i denne her sag, men historien har vist, at det var nødvendigt, fordi det har været så svært for muslimerne at finde den begravelsesplads, og det har jeg det faktisk skidt med. Jeg har det skidt med, at de ikke allerede i begyndelsen af 1990'erne kunne finde et stykke jord i Københavnsområdet, hvor de i ro og mag og med aftale med kommuner kunne have fået indrettet denne her begravelsesplads. Det kunne de ikke.

Så fik vi denne her aftale etableret. Så gik der helt klart konflikt i det, og det skal jeg også beklage, men for at få sagen fremmet, har jeg fået denne her aftale i stand med muslimerne, der fuldt ud kommer til at betale det, grunden er værd. Fuldt ud efter den nye planlov.

Og det kan godt være, at jeg bliver hudflettet i den danske befolkning. Jeg er ude til så mange møder, at jeg udmærket godt ved, at den diskussion, vi har i dag mellem danskere og mellem muslimer om muslimers placering i Danmark, er meget voldsom. Måske også derfor synes jeg, at vi godt kunne have undladt at have denne sag i salen.

Vi taler altså om, hvordan mennesker skal begrave. Vi taler ikke om terrorister. Vi taler om, at vi i dette land værdigt skal kunne give et tilbud også til de borgere, der har en tro, der betyder, at de gerne vil have lov til fuldt lovligt og i overensstemmelse med loven at etablere deres egen begravelsesplads. Og det har altså været nødvendigt for staten at være en meget aktiv medspiller i dette, og det kan også blive nødvendigt for staten at få enkelte garantiudgifter, som så i øvrigt går til Københavns Kommune i sidste instans, hvis det viser sig, at taksationskommissionen kommer over de 3 mio. kr., som har været nævnt.

Til spørgsmålet om møder med statsministeren og mig og møder med muslimske trossamfund kan jeg kun sige, at i vores arbejde med etablering af den muslimske begravelsesplads har vi først og fremmest arbejdet med IND-sam. Derudover har vi lagt vægt på, at en bred kreds af muslimske trossamfund – og vi har 18 godkendte muslimske trossamfund i Danmark – alle

har været indbudt til at være med i det arbejde, og det vil vi også insistere på, når vedtægterne skal skrives engang, at der er dette meget brede samarbejde og en mulighed for alle muslimer for at blive begravet på den begravelsesplads.

Der har vi haft samarbejde med en bred vifte af grupper. Den diskussion med statsministeren er af en helt anden karakter, og vi vil fortsætte det samarbejde med de godkendte trossamfund.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

For få år tilbage var der en sag i Vejle, hvor kommunen købte et stykke erhvervsjord og solgte det videre til Tulip med stort tab. Det blev kendt ulovligt i amtets tilsynsråd, og byrådsmedlemmerne blev pålagt et erstatningsansvar.

Det er reelt nøjagtigt den samme sag, vi taler om her. Der købes et stykke jord til 21, 22, 23 mio. kr., eller hvor meget det løber op i, og muslimerne skal betale 3 mio. kr. Det vil med andre ord sige, at der bliver et underskud, måske ikke for en kommune, men for staten på 18-19 mio. kr., og så er mit spørgsmål til ministeren: Hvem er så erstatningspligtig her? For byrådsmedlemmerne i Vejle blev kendt erstatningspligtige og kom til at betale en stor bod for deres disposition.

Her er tale om en disposition præcis og aldeles magen til dispositionen i Vejle i sin tid. Hvordan ser kirkeministeren på det? Har han ikke problemer med det? Tilsyneladende ikke. Jeg mener simpelt hen, der må gøres erstatningskrav gældende. Det er og bliver brugerne, der må betale for den gravplads, hvis de skal have den, og ingen andre.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg appellerer igen til kirkeministeren, at vi nu i al venskabelighed kalder tingene ved deres rette navn. Kirkeministeren taler om, at staten skal garantere. Staten har det ikke som i H.C. Andersens eventyr med de tre hunde med penge. Er det ikke sådan, kirkeminister, at det bliver skatteborgerne, der skal betale.

Det, det drejer sig om, er, at regeringen foreslår, at muslimerne skal sikres en særlig billig gravplads. Om det så skal koste skatteborgerne 18 mio. kr., så er regeringen parat til det. Det er vi altså ikke. Er det ikke sådan, det hænger sammen, kirkeminister?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes lige, at én ting skal sættes fuldstændig på plads. Det lyder, som om kirkeministeren mener, at muslimer ikke har mulighed for at blive begravet i Danmark. Det er jo ikke rigtigt. Muslimer gør i dag det, at de ofte bliver begravet i særlige afsnit på danske kirkegårde, og det giver i og for sig ikke anledning til problemer.

I andre tilfælde bliver de døde sendt til det hjemland, de pågældende kommer fra, så det er jo ikke sådan, at der er nogen her i Folketinget, der vil forhindre muslimer i at få begravet deres døde. Selvfølgelig er der ikke det.

Men jeg stillede et konkret spørgsmål, som jeg ikke synes, ministeren svarede på. Det var: Hvordan kan det være, at statsministeren på opfordring af et medlem af Det Radikale Venstre ikke vil møde nogen af de organisationer, der står bag begravelsespladsen i Brøndby, når kirkeministeren – med den aftale, der er lavet – er med til at garantere, at de organisationer er fornuftige og gode og ikke ekstreme. Det er man jo med til, når man laver et samarbejde omkring en begravelsesplads.

Den pågældende organisation, som jeg nævnte tidligere, bliver jo direkte nævnt i aktstykket. Hvorfor den forskel?

Kirkeministeren (Johannes Lebech):

Til hr. Poul Nødgaard vil jeg sige, at jeg så sandelig ikke forventer, at der kommer noget erstatningskrav mod kirkeministeren. Vi har jo netop ikke købt den grund og sælger den ikke videre til nogen.

Det, konstruktionen går ud på, er først og fremmest, at – og det bliver også et svar til fru Birthe Rønn Hornbech – den muslimske organisation ikke kommer til at købe denne her grund særlig billigt. Den kommer fuldt ud til at betale det for den grund, som den er værd efter den nye planstatus, som Brøndby Kommune har lavet i sommer.

Der kan ikke være tvivl om, at den ikke er mere værd. Spørgsmålet er også, om den overhovedet var mere værd på den gamle planstatus.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at Københavns Kommune ikke har gjort vrøvl over, at der var en ejendomsvurdering på grunden på 712.000 kr. Det har de åbenbart været tilfredse med. Men lige pludselig, da der kommer strid om sagen, så skal grunden vurderes til 21,5 mio. kr.

Så jeg mener ikke, der her er tale om, at nogen køber den særlig billigt. Der er tale om, at staten går ind for at få løst en sag, vi har det skidt med. Vi har det skidt med, at danske muslimer, der ønsker at have en særlig type begravelsesplads, som de har fuldt ud ret til efter dansk lovgivning, ikke har kunnet få det gennemført i Københavnsområdet.

Jeg er helt enig med hr. Peter Skaarup i, at man kan blive begravet på mange andre måder som muslim, og det vil vi også se mange muslimer blive. Der vil blive tale om, at de bliver begravet på særlige afsnit.

Jeg kan oplyse, at ca. 1.200 muslimer er begravet på særlige afsnit på de kirkegårde, vi har i de store byer, og det er heldigvis sådan, at man mange steder rundt omkring i landet finder pragmatiske og fornuftige løsninger. Man det er stadig væk tilladt ifølge dansk lovgivning at etablere sin helt egen private begravelsesplads, og det er den lovgivningsret, vi går ind og støtter.

Hvad angår møder mellem statsminister og kirkeminister og muslimer, vil jeg ikke ind i den diskussion. Jeg vil kun understrege, at der er meget forskel på et møde, der har den karakter, som statsministerens møde med en række organisationer og dels muslimske, men også indvandrerorganisationer i øvrigt har, og så det stykke arbejde, der skal gøres, når vi konkret skal ind og samarbejde om etablering af noget så usædvanligt som en privat begravelsesplads. Det er kun den fjerde, vi har i Danmark.

Så det er en helt anden situation, og det vil være min eneste kommentar til det.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg forstår godt, at kirkeministeren har det dårligt med denne her sag. Der er jo kludret ganske gevaldigt i det, og det skal da ikke være nogen hemmelighed, at det først og fremmest er min egen borgmester, den socialdemokratiske, som oven i købet er uddannet jurist, der har kludret i det og var tæt på nærmest at begå underslæb i denne her sag ved at begynde af sælge en grund, han overhovedet ikke ejer. Det er vi da enige om.

Men til kirkeministeren: Vær nu ærlig! Hvorfor skal danske skatteborgere hæfte for, at der er kludret i det? Det er jo det, det drejer sig om. Hvorfor skal det gå ud over danske skatteborgere? Kan vi dog ikke få det at vide? Det er jo ikke en ærlig konstruktion at stille det op, som man har gjort i de papirer, vi har fået, så det sådan

nærmest ligner en udligningsordning. Nej, for det er skatteborgerne, der hænger på det, og det er det, vi ikke vil være med til!

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jamen det har fru Birthe Rønn Hornbech jo helt ret i. Problemet er jo netop, at det er skatteborgerne, der kommer til at betale denne her ret store millionregning, som det formentlig bliver. Og der kan man så spørge, og det vil jeg godt spørge kirkeministeren om: Hvilket trossamfund er det næste, som kan komme til staten og sige: Nu vil vi også gerne have en begravelsesplads, eller nu vil vi gerne have en bestemt kirke, eller nu vil vi have en bestemt tilgodeseelse? Det hænger ikke sammen.

Vi har i grundloven bestemmelsen om religionsfrihed, men ikke religionslighed, og det må også have en betydning for en kirkeminister. Jeg forstår simpelt hen ikke, at man i forbindelse med en så vigtig sag som terror-situationen fra regeringens side kan afvise at tale med en bestemt organisation. Og så bliver vi præsenteret for i Folketinget via det her aktstykke, at den samme regering har lavet en aftale med den samme organisation, som man ikke vil tale med, om en begravelsesplads. Det har jeg helt svært ved at forstå. Og det vil jeg godt bede kirkeministeren svare på: Hvor er den forskel? Er det tilfældigheder, eller er det bevidst?

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Kirkeministeren, og derefter mener jeg, vi kan gå tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Kirkeministeren (Johannes Lebech):

Fru Birthe Rønn Hornbech taler om folk, der har kludret i den her situation. Jeg er glad for, at det ikke er mig, hun tillægger kludreriet. Jeg skal ikke komme ind på det, men jeg skal dog konstatere, at jeg er tilfreds med, at Brøndby Kommune rent faktisk har lavet en lokalplan, at Brøndby Kommune rent faktisk har indvilget i at have en begravelsesplads på Brøndbys jord. Man kunne godt forestille sig, at der er mange andre borgmestre, som er udmærket tilfredse med det.

Jeg vil stadig væk fastholde for det første, at muslimerne betaler det for pladsen, den er værd, at det slet ikke er sikkert, at den her garanti vil træde i kraft. Vi kan meget vel komme i den situation, at taksationskommissionen vil nå

til et beløb, der ligger meget tæt, måske endda under, de 3 mio. kr.

Endelig kan man spørge: Hvorfor kan det så i værste fald komme til at gå ud over skatteborgerne? Jo, det kan det, fordi denne her sag har været så vanskelig og er gået så meget i hårdknude, at det er nødvendigt, at staten nu skærer igennem og skaber en løsning, så vi ikke står med det problem, at vi udadtil skal forsvare, at det her i Danmark ikke er muligt for et lovligt, godkendt trossamfund at erhverve et område, som de kan indrette til begravelsesplads. Det er det, det handler om, og det er på den baggrund, at jeg har skåret igennem og lavet den konstruktion her.

Hr. Peter Skaarup bliver ved med at bore i det med møder og forskellige møder. Jeg kan ikke give nye oplysninger ud over, at det var to vidt forskellige situationer, og jeg er heller ikke bekendt med, hvem der er udelukket og ikke udelukket. Det er rigtigt, at det var en forskellig personkreds, men det var også helt forskellige situationer, vi forhandlede i.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Hr. Svend Erik Larsen som ordfører.

Svend Erik Larsen (S):

Indledningsvis vil jeg starte med at understrege, at Socialdemokratiet bakker kirkeministeren op i denne sag, hvor staten bidrager til at løse en plansag mellem Brøndby Kommune og Københavns Kommune, der er gået i hårdknude.

Vi mener, det er væsentligt, at tredjepart i denne sag, de muslimske organisationer, ikke belastes urimeligt af de to kommuners interne uenigheder, som de er uforskyldt i.

Indholdet i aktstykke 6 er alene et løfte fra regeringen om, at ingen af de to kommuner kommer i økonomisk klemme, hvis prisen på arealet stik imod mange eksperters vurdering skal komme op over de 3 mio. kr., hvilket i øvrigt også er den maksimale pris, der er aftalt mellem de muslimske organisationer og kirkeministeren.

Derfor opfordrer Socialdemokratiet i tråd med kirkeministeren til, at forslaget til folketingsbeslutning må blive afvist. Vi ønsker således sagen hurtigt tilbage i Finansudvalget, hvor den hører hjemme, så etablering af begravelsespladsen hurtigst muligt kan komme i gang efter flere måneders u hensigtsmæssigt tovtrækkeri.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Undskyld, jeg siger det med de pæneste ord, jeg kan: Det er typisk for en socialdemokrat, der stort set aldrig forholder sig til den økonomiske verden. Nu siger hr. Svend Erik Larsen, at han ikke mener, det bliver over de 3 mio. kr., grunden bliver vurderet til. Det er der jo ingen der ved. Kirkeministeren opererer jo i aktstykket med op til både 21 og 22 mio. kr. Det er der ingen der ved i dag.

Kunne hr. Svend Erik Larsen derfor ikke erklære sig enig i, at sådan en sag, som nu har ventet i så mange år, så vel også kunne vente, til vi fik sat økonomien helt fuldstændig på skinner.

Hr. Svend Erik Larsen bedes også bekræfte, at hvis det bliver over 3 mio. kr. – det er det maksimale beløb, som muslimerne skal lægge på bordet – så er det de danske skatteydere, der skal betale.

Jeg spurgte kirkeministeren, men fik ikke noget svar, så nu vil jeg spørge hr. Svend Erik Larsen: Hvis man ude i en menighed – altså i folkekirken – pludselig skal lave et stort projekt, vil man så også der kunne gå til de politiske partier og en kirkeminister og bede dem om lave et aktstykke på, at man får bevilget, hvis det bliver dyrere end et bestemt beløb, som menighedsrådet har til rådighed. Jeg tror næppe, det kan lade sig gøre.

Derfor synes jeg, at det kunne være rimeligt, at Socialdemokratiet kommer lidt mere ud af busken end det forholdsvis kortfattede indlæg, hr. Larsen holdt.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Larsen (S):

Jeg skal sige til hr. Poul Nødgaard, at jeg synes, at selv om indlægget var ganske kort, så var det klart og tydeligt. Det var ud fra de oplysninger, som er lagt frem i Finansudvalget. Det var det, der dannede grundlag.

Jeg og Socialdemokratiet har ikke nogen tro på, at vurderingerne vil blive anderledes, end hvad kirkeministeren har beskrevet her fra talerstolen. Og om andre, f.eks. den danske folkekirke, skal have mulighed for at udvide deres begravelsespladser, det skal de enkelte menighedsråd selv træffe deres beslutninger om, og så finder de nok ud af det.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jo, men det er jo sådan her i landet, at én sag ofte danner præcedens for en anden sag. Og nu taler man om i aktstykket – jeg synes, det står sådan lidt svævende – at det er den eneste muslimske gravplads, der vil blive anlagt i hele Danmark, og det fører mig hen til at spørge den socialdemokratiske ordfører: Hvis nu man så finder ud af at skulle have en anden stor gravplads et andet sted i landet, der også koster en masse millioner, som muslimerne ikke selv har, kan de så også komme og få et aktstykke kørt igennem Folketinget?

Det, jeg spurgte hr. Svend Erik Larsen om, som jeg ikke fik noget svar på, er: Når man i de enkelte menighedsråd vil lave større projekter med udvidelse af gravpladserne dér, kan de så også komme løbende ind til kirkeministeren dér og få lavet et aktstykke?

Ellers er det jo det, vi kalder positiv særbehandling af muslimerne. Det kan vi lige så godt indrømme åbent og ærligt, og det er det, der skaber frustrationer og aggressioner i det danske samfund.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Larsen (S):

Jeg skal blot gentage over for hr. Poul Nødgaard, at når sådan en sag går i hårdknude, som den gør, så er det jo, fordi sagen ikke er blevet løst over det tidsforløb, som den har stået på. Og det er klart, at vi jo så er nødt til at sørge for, at problemstillingen bliver løst, og det er det, der er gjort med aktstykket.

Jeg skal ikke tage stilling til her på talerstolen, hvordan og hvorledes de danske menighedsråd skal udvides, og det har i øvrigt heller ikke noget med sagen at gøre. Derfor vil jeg stadig væk fastholde det, jeg sagde i min ordførertale.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil godt spørge hr. Svend Erik Larsen, som siger, at det her ikke giver anledning til nogen problemer, og som ligesom skubber det ind under gulvtæppet og siger, det går nok, om ikke det netop godt kan give anledning til nogle problemer med det krav, som muslimerne stiller, nemlig at den pågældende begravelsesplads skal ligge der for tid og evighed.

Der har vi jo en paragraf i grundloven, som meget klart siger, at der er mulighed for at ekspropriere et hvilket som helst område i Dan-

mark. Det er ikke sikkert, det kommer til at ske, men det kunne jo godt være, at man simpelt hen fandt det nødvendigt at anlægge en vej det pågældende sted eller en større bebyggelse af en eller anden grund, som det jo sker nogle gange. Vi ser nogle gange, at det sker rundtomkring i landet.

Ansvarer hr. Svend Erik Larsen det ikke for et problem, at man fra muslimerne side betinger sig, at det pågældende område som begravelsesplads skal ligge der for tid og evighed? Det kan godt give anledning til nogle konfrontationer. Er hr. Svend Erik Larsen ikke enig i det?

(Kort bemærkning).

Svend Erik Larsen (S):

Til hr. Peter Skaarup kan jeg sige, at jeg har lagt mærke til, at det er en af de ting, som man i Dansk Folkepartis redegørelse lægger vægt på. Men der er jo altså også en dansk lovgivning, og uanset hvad man kunne have af ønsker, så er det jo ikke sikkert, at man kan få opfyldt alle ønsker. Og med hensyn til det med at kunne have en begravelsesplads i tid og evighed, eller at man skal være begravet der i tid og evighed, mener jeg ganske enkelt, at når den muslimske gravplads bliver en kendsgerning, så skal muslimerne følge den danske lovgivning på det her område og kan dermed ikke få deres ønske opfyldt.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det kunne måske også godt – her er jeg enig med hr. Svend Erik Larsen – være et lille problem, hvis der var tale om meget få mennesker, og hvis der var tale om mennesker, der i stort omfang var utrolig lovlydige. Men der kan jo ske det, at vi ser tendenser, som vi f.eks. så på et møde i aftes i København, hvor muslimske grupper i det danske samfund meget klart sagde, at man ikke vil tolerere vore skikke og den indsats mod terror, som vi bl.a. gør fra dansk side, men opfordrer til jihad, hellig krig, mod de lande, der er med i alliancen mod Afghanistan.

Hvis man går ud fra regeringens synspunkt og der blev flertal for forslaget om muslimske begravelsespladser og danske myndigheder kom om 20, 30, 40, 50 år og sagde: Her skal vi lave en vej, og vi er nødt til at bruge området her til den, ja, så kunne man meget vel forestille sig, at hvis der, som nogle mener, var et flertal af muslimer i den danske befolkning på det tidspunkt, kunne det give nogle ganske, ganske dramatiske konfrontationer mellem forskellige reli-

giøse samfund i Danmark. Det vil jeg godt høre hr. Svend Erik Larsens holdning til.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Inden jeg giver ordet til kirkeministeren, skal jeg lige gøre opmærksom på, at det ikke er rimeligt hverken direkte eller indirekte at karakterisere en befolkningsgruppe som mindre lovlydig.

(Kort bemærkning).

Kirkeministeren (Johannes Lebech):

Det er kommet frem flere gange i denne debat, som jeg lige tillader mig at blande mig i, at muslimerne skulle have fremsat krav. Jeg vil gerne understrege, at de muslimske organisationer, vi har forhandlet med, ikke har fremsat krav. De har fremsat ønsker.

De organisationer, vi har forhandlet med, og de muslimske grupper, jeg har haft kontakt med, betragter jeg som en svag gruppe i denne forbindelse. De har kæmpet i 10 år for at få opfyldt et ønske, der betyder, at de ikke med meget store omkostninger skal sende en stor andel af deres medlemmer tilbage til Mellemøsten for at blive begravet, og det er ud fra den betragtning, jeg ikke kan forstå udtrykket »positiv særbehandling«. Nej, muslimerne har været udsat for negativ særbehandling, og derfor har staten været nødt til som noget helt usædvanligt og uden præcedensskabende effekt at handle i denne sag.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Larsen (S):

Jeg vil blot sige til hr. Peter Skaarup, at det altså er en begravelsesplads, vi snakker om, og den skal man jo anvende ved visse lejligheder.

Jeg vil ikke sammenligne eller tage stilling til det, der er foregået, det, hr. Peter Skaarup henviser til, og som jeg også har set i aviserne i dag. Holdninger kan man jo tage afstand fra, men det ændrer ikke noget ved, at der her er en konkret sag om en begravelsesplads, og det handler altså noget om, at et trossamfund skal have mulighed for at begrave deres døde.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Først vil jeg bare sige til kirkeministeren, som siger, at der har været tale om negativ særbehandling af muslimerne, at det har jeg altså svært ved at se at der er tale om med dette forslag. Der er tale om en positiv særbehandling, når man giver 18-20 mio. kr. til muslimerne til den begravelses-

plads, og som andre har været inde på, er der tale om et statstilskud til en bestemt religiøs retning, som ikke er anført i den danske grundlov. Det virker stødende på mange, og det kan ikke være anderledes.

Så vil jeg godt sige til hr. Svend Erik Larsen, at det jo ikke kan være undgået nogens opmærksomhed, at i forbindelse med mødet i går så vi en organisation opfordre til hellig krig, jihad, også i Danmark. Så er det da ikke særlig betryggende, at vi nu siger ja til særlige muslimske begravelsespladser, som kan give anledning til konfrontationer, hvis en ekstrem muslimsk gruppe ikke får sin vilje, især når vi også ser prognoser, der tyder på, at vi i Danmark måske får et flertal af muslimer inden for relativt overskuelig tid.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Larsen (S):

Jeg vil blot sige til hr. Peter Skaarup, at jeg synes, det er en sammenblanding af tingene. Ét er, at der er nogle, der holdt møde i aftes – det er der såmænd også mange danskere der gør – men at sammenblende det, der skete i aftes, og en muslimsk gravplads synes jeg er for langt ude, så den polemik vil vi ikke deltage i.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det fru Birthe Rønn Hornbech som ordfører.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Som det vel allerede er fremgået, vil Venstre stemme imod det, vi betragter som en særbevilning til muslimske gravpladser.

I Danmark er det sådan, at der er religionsfrihed, og det betyder, at inden for lovgivningens grænser har enhver naturligvis ret til at oprette egen gravplads. Men man må selv betale, og man må betale markedsprisen.

Religionsfriheden indebærer ikke, at man har krav på, at danske skatteborgere skal betale for kirkegårdene. Jøder og katolikker betaler selv, og det må muslimerne også lære. Stik modsat forholdene i de islamiske stater er der netop i Danmark plads til religiøse mindretal, stik i modsætning til de islamiske stater blander statsmagten sig normalt ikke i herboendes religionsudøvelse. Både jøder og kristne mindretal har i tidens løb benyttet den danske frihed til for egen regning at indrette kirker og kirkegårde, og jeg tror, det er vanskeligt at finde et land, hvor frihe-

den i virkeligheden er større for alle trossamfund, end Danmark.

Vi finder, at det, som vi betragter som en positiv særbehandling af muslimer, er en meget uklog handling. Vi frygter, at dette særlige, skatteyderfinansierede tilskud, det må betragtes som, vil ødelægge den folkelige forståelse for, at der overhovedet skal være særlige gravpladser for muslimer. Mange siger: Jamen hvad skal de have det for, de kan jo bare ligge på folkekirkens kirkegårde, de vil jo bare distancere sig fra danskerne. Det er kedeligt, hvis vi får den diskussion, for vi synes, det er et helt rimeligt krav, at muslimer skal have deres egen gravplads. Men de skal altså selv betale for dem, for Danmark er ikke en islamisk stat, hvor staten skal blande sig i kirkegårdsbyggeri og kirkebyggeri.

Og hvad er det så, kirkeministeren vil give tilskud til? Vil der være religionsfrihed på de muslimske kirkegårde? Næh, det vil der jo netop ikke, for det er netop, fordi muslimerne ikke anerkender religionsfriheden, at de vil have deres egen kirkegård, og det skal de også have lov til, men de skal altså selv betale. Vi kan også forudse konflikter. Kristne ægtefæller kan ikke engang få lov at ligge på kirkegården, men det problem må muslimerne selv klare. Staten skal holde sig helt ude af det.

I øvrigt frygter vi, at kravene fra mere yderliggående muslimske grupper bestemt ikke vil forsvinde på grund af dette her. Det vil netop give alle andre vind i sejlene for at stille yderligere krav om nye kirkegårde og moskeer, så jeg vil faktisk opfordre kirkeministeren og muslimerne til at trække hele dette tabernakel tilbage. Der er kludret i det ud over alle grænser, har kirkeministeren erkendt, men det kan ikke være meningen, at det er danske skatteborgere, der skal betale for det.

Regeringen har afgivet et løfte til muslimerne om, at de kunne få en kirkegårdsgrund til et bestemt beløb. Det løfte skulle man ikke have afgivet, og vi vil i hvert fald ikke være med til at betale og støtte, at der skal gives en særlig bevilling eller en særlig garanti. Vi vil simpelt hen ikke være med til at pålægge danske skatteborgere i et land med religionsfrihed denne særlige udgift.

Jeg skal sige fra De Konservative, at de har samme opfattelse, og at de heller ikke kan støtte denne bevillingsansøgning fra kirkeministeren.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

En ting er jo, at det faktuelle grundlag for fru Birthe Rønn Hornbechs indlæg er forkert, men det har kirkeministeren redegjort for, så det vil jeg ikke gå dybere ind i.

Men jeg vil godt spørge Venstres ordfører, om ikke Venstre i stigende grad oplever det som et problem at blive halehæng til den religionskrig mod islam, som Dansk Folkeparti nu agter at føre, endog imod de døde. Der er ingen grænser. Mogens Glistrup trækker Dansk Folkeparti efter sig, og Venstre følger efter i kølvandet, og det ender med, at man endog skal til at udvise de døde, hvis den glidebane fortsætter. Jeg synes faktisk, det er ret alvorligt.

Jeg kan se, at der er andre Venstremedlemmer til stede, som har haft tanker om internering af muslimer osv. osv. Jeg synes, tiden er inde til, at partiet Venstre tager afstand fra det – al uenighed mellem Venstre og Enhedslisten ufortalt, der er ganske mange uenigheder, men vi har egentlig altid haft det udgangspunkt, at der må være et eller andet sted, hvor de civilisatoriske principper trods alt må finde en form for fællesskab. Det vil jeg godt bede Venstres ordfører reagere på ...

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Taletiden er faktisk udløbet, og så vil jeg gerne have lov til at sige allerede på indeværende tidspunkt, at forslaget drejer sig altså om et aktstykke. Selv om debatten skal have vide rammer, er det, i hvert fald så vidt jeg kan se, ikke en debat om noget andet. Det er et spørgsmål om, hvorvidt der skal stilles midler til rådighed for en muslimsk gravplads, og det vil jeg gerne fastholde i den videre debat.

Så er det hr. Knud Erik Hansen.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg vil godt vende tilbage til nogle problemer om gravpladser, for jeg forstod på fru Birthe Rønn Hornbech, at hun var enig i, at der skulle være gravpladser, at muslimer skulle have muligheder for at have deres gravpladser. Jeg vil godt spørge, om problemet i denne sag ikke har været, at kommunerne i uoverensstemmelse med god skik ikke har sørget for i deres kommuneplanlægning, at der faktisk blev udlagt arealer til gravpladser.

Det er god tradition, at man i sin planlægning prøver at tage højde for, hvilke behov folk har,

så når vi lander i situationen her, skyldes det så ikke i høj grad, at kommunerne faktisk ikke har planlagt udlægning af arealer, og at vi derfor kommer i en presset situation, som kan gøre, at staten bliver nødt til at gribe ind og sige: Nu må vi hjælpe, så muslimerne ikke kommer i klemme mellem to kommuner?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Til hr. Keld Albrechtsen vil jeg bare sige, at en af hr. Keld Albrechtsens partifæller på partiets vegne i en tidligere debat har sagt, at alt, hvad der har med religion at gøre, betragter man som overtro. At Enhedslisten så vil finansiere overtro, vil jeg slet ikke blande mig i.

Så skal jeg sige til hr. Knud Erik Hansen: Jo, det er rigtigt forstået. Vi har selvfølgelig den opfattelse, at med den religionsfrihed i landet, som vi hylder, skal enhver, der vil betale for det, have lov til at have en gravplads. Jeg har også støttet, at statsministeren pålagde kirkeministeren, at han blev koordinator, for ethvert medlem af danske menighedsråd i folkekirken ved, at det er vanskeligt at finde ud af hele lovjunglen. Det synes jeg ikke der er nogen problemer i. Jeg synes, det er udmærket, når vi har et så stort religiøst mindretal, at man hjælper dem ud af lovjunglen.

Men det, vi vender os imod, er, at sagen er kommet i Folketinget. Her skulle den aldrig have været, og den skulle heller aldrig have været i Finansudvalget, for den skulle overhovedet ikke handle om penge, som skal bevilges af Folketinget, og skatteborgerne skulle ikke have været inddraget i sagen. Det er dét, vi vender os imod.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg kan forstå, at fru Birthe Rønn Hornbech ikke har lyst til at diskutere det principielle i sagen her. Men Venstres ordfører var fremme med påstanden om, at hvis et flertal i Folketinget gennemførte aktstykket, kunne det give anledning til aggressioner ude i samfundet. Det var også et tema, som Dansk Folkepartis ordfører var inde på.

Hvad er det for nogle aggressioner? Er man ved at piske op til en eller anden form for vold, eller hvad er det, man har som bagvedliggende dagsorden? Skal der skabes en eller anden konfrontation med muslimerne her i samfundet? Jeg synes, det er væsentligt at få afklaret, hvad det

er for motiver, der driver Venstre og Dansk Folkeparti i sagen her, for selve sagen kan jo ikke berettiggende en folketingsdebat. I hele dens indhold er der ikke noget, der kan medføre et behov for at trække den fra Finansudvalget og ned i Folketinget.

Der må være nogle bagtanker med det. Der synes jeg altså, Venstre står med et kolossalt problem, og hvis det er lutter fejhed, at man ikke tør tage en debat med befolkningen for at forsvare religionsfriheden ...

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er taletiden udløbet, og så er det hr. Knud Erik Hansen. Man kan lige så godt indstille sig på, at det kører efter reglerne. Det er 1 minut, og så ikke mere.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg vil godt prøve at spørge igen, for jeg synes, det er vigtigt. Altså denne her sag har en forhistorie med, at muslimer i mange tilfælde forsøgte at finde en grund, og så har kommunerne ikke haft deres plangrundlag i orden, så skulle de pludselig ifølge kommuneplanen bruge grunden til noget andet.

Det er jo derfor, vi lander i den her situation. Derfor synes jeg, det er vigtigt, hvis fru Birthe Rønn Hornbech virkelig mener – og det opfatter jeg at Venstre mener – at muslimer skal have deres gravplads, at man så også siger til kommunerne: Så må I også sørge for i jeres planlægning, at der bliver udlagt arealer til gravpladser til forskellige trossamfund dér, hvor der nu er behov for det.

Og jeg vil godt spørge Venstre, om Venstre vil være med til at støtte, at kommunerne får en sådan opfordring, for jeg oplever, at det i høj grad er det, der gør, at vi sidder i den her situation, som vi sidder i nu: at kommunerne ikke har gjort det.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Larsen (S):

Man kan da godt være enig med fru Birthe Rønn Hornbech i, at sagen aldrig skulle have været herinde. Det kan selv jeg og Socialdemokratiet være enige i. Men nu har vi den. Skal vi så ikke se at få den løst? Derfor vil jeg spørge fru Rønn Hornbech: Er det så ikke bedre at få den løst?

Og løsningen må jo være, at den går tilbage til Finansudvalget, og så må Finansudvalget løse det ud fra det aktstykke, kirkeministeren har

fremsendt. Er det ikke løsningen, frem for at vi begynder at komme med en ideologisk debat her i Folketinget?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Nu er Venstre jo Danmarks ældste parti, og vi har altså den opfattelse, at når andre partier fremsætter et beslutningsforslag i Folketingssalen, så møder vi op med en ordfører, og så debatterer vi emnet, uanset hvem der er kommet med beslutningsforslaget.

Men det er vi jo ikke, så lad dog være med at blive ved med den diskussion over for Venstre. Det er ikke vores beslutningsforslag. Men vi diskutere det, vi vender ikke ryggen til noget parti herinde. Vi tager debatten, men først og fremmest med befolkningen. Det gør vi hele tiden.

Vi ved godt, at danske skatteborgere finder det helt urimeligt, at de skal finansiere andres gravpladser, samtidig med at de skal betale for deres egne gravpladser. Det er ikke rimeligt. Det er det, vi påpeger. Og det er derfor, vi ikke kan støtte denne bevilling.

Og det er jo rigtig, hvad hr. Knud Erik Hansen siger: Jamen det er da udmærket, at vi får forhistorien frem. Der er kludret i det. Men vi mener altså ikke, at det er danske skatteborgere, der skal betale for, at der er kludret i det, og vi er fortsat tilhængere af det kommunale selvstyre.

Hvis det var så vigtigt for muslimer at få en gravplads, har der faktisk været tilbud, som muslimerne har afslået, fordi de syntes, der var for langt at rejse til f.eks. Næstved fra København.

Lene Garsdal (SF):

I Danmark har vi en grundlovssikret ret til frit at vælge religion. For SF er det åbenbart, at det også betyder, at det skal være muligt for andre religioner end den kristne at anlægge gravpladser, som det f.eks. er tilfældet med det mosaiske trossamfund.

Som kirkeministeren svarede på i et af de 5 20-spørgsmål, der er i den her sag, skal også mosaiske gravpladser henligge til evig tid, og det har ikke givet anledning til problemer i de adskillige hundrede år, hvor der har været mosaiske gravpladser her i landet.

Det har for SF og for mig været ganske beskæmmende at følge den mangeårige presse-dækning af muslimernes naturlige ønske om at få en begravelsesplads her i landet, så de ikke bliver nødt til at sende deres døde ud af landet.

De hindringer og den chikane, som i den anledning er lagt for dagen, kan vi simpelt hen ikke være bekendt.

Nu kom så endelig en mulighed for, at en bred sammenslutning af indvandrere kunne købe et jordstykke, som var egnet, og hvor den offentlige vurdering gav en forventning om en pris, der lå inden for det beløb, som sammenslutningen havde skaffet. Fordi Brøndby Kommune så havde lavet en lokalplan og lavet den om, så grundejeren, altså Københavns Kommune, har lidt et tab, skal muslimerne ikke gøres til gidsler; de skal ikke være med i sådan et spil.

Og hvad er det så, vi skal høre fra Dansk Folkeparti? De forsætter den hetz mod islam, som vi også hørte i forbindelse med åbningsdebatten, som om danske borgere, som det her drejer sig om, ikke ved, at der er mulighed for at ekspropriere et hvilket som helst jordstykke, også en gravplads, hvis betingelserne i grundloven for det er til stede.

Som jeg kan se af forslaget, forestiller Dansk Folkeparti sig f.eks., at almentvellet kan kræve en begravelsesplads nedlagt og i stedet anvende arealet til samfundsnyttige formål som f.eks. bebyggelse og veje eller sportsanlæg.

Jamen hvad er det for noget? Kan man forestille sig, at et fodboldstadion er vigtigere end en trosretnings berettigede krav om en begravelsesplads? Og hvornår har Dansk Folkeparti haft indvendinger af samme karakter, når en dansk kirkegård skulle etableres eller udvides?

Det er umuligt for mig at se andet, end at dette forslag er et nyt forsøg på at bækæmpe muslimernes mulighed for et værdigt liv og en værdigt død her i Danmark.

Så SF er imod, at aktstykket trækkes tilbage.

Keld Albrechtsen (EL):

Det har været forsøgt fra nogle partiers side at gøre det her til et spørgsmål om nogle penge og nogle transaktioner og sådan noget. Det handler det ikke om.

Det handler om, at Dansk Folkeparti ønsker at benytte lejligheden til at puste til den ild, som de dagligt nærer i forsøget på at fremkalde en almindelig konfrontation mellem kristendommen og islam globalt set og her i Danmark.

Det er også derfor, man fra Dansk Folkepartis side fremfører påstande om, at vi om få år har et muslimsk flertal i befolkningen her i Danmark.

Man ved naturligvis godt selv, at den slags påstande savner enhver basis i virkeligheden, fordi Danmark efterhånden formentlig er det

samfund i verden, der har den mest lukkede lovgivning i forhold til flygtninge og indvandre-re, en lovgivning, der allerede nu er på kant med det internationale samfunds regler, og som derfor er nede på det minimum af indvandrere og flygtninge, som man overhovedet kan have i et samfund uden totalt at melde sig ud af det internationale samfund.

Det ved Dansk Folkeparti godt. Derfor ved man også godt, at det er fuldstændig rablende, når man begynder at fremføre den slags påstande. Man gør det alligevel, fordi man ønsker at hente en gevinst ved det kommende folketingsvalg ved at appellere til det element af fremmedfrygt, som desværre findes i en del af befolkningen.

Det er baggrunden for det her forslag. Det handler ikke om 20 mio. kr. eller noget andet. Det handler simpelt hen om, at det er et led i den almindelige hade-kampagne. Derfor er det så forstemmende, at der er borgerlige partier, som bærer ved til Dansk Folkepartis kampagne ved at understøtte den argumentation, som de fører frem.

Det forsøgte jeg at få en debat med fru Birthe Rønn Hornbech om; den var hun ikke interesseret i. Hun foretrak det mere bogholderiagtige, men havde alligevel nogle antydninger om, at der vil opstå en eller anden form for aggression i samfundet.

Det synes jeg er det egentlige indhold i den her sag.

For så vidt angår selve aktstykket, har kirke-ministeren redegjort for det. Der er ingen problemer i det. Der er ikke offentlige midler, der går tabt. Alt det er opspind, som Dansk Folkeparti har fundet frem for at forsøge på at gøre en sag ud af det. Jo, men sådan er det, må jeg sige til hr. Peter Skaarup. Jeg kan se, at hr. Peter Skaarup sidder og morer sig lidt, men sådan er det jo. Kirkeministerens redøgørelse for økonomien har vi i Enhedslisten fuld tiltro til. Der er ikke noget at komme efter dér.

Så det handler simpelt om, at Dansk Folkeparti ønsker at forfølge muslimer helt ud i døden. Og ja, det har vi jo vidst hele tiden. Det forstemmende er, at Venstre og De Konservative agter at træde ind som halehæng i den forbindelse.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Hr. Keld Albrechtsen siger, at Dansk Folkeparti kommer med nogle helt urimelige påstande om,

at der måske vil blive et flertal af muslimer her i landet.

Der kan jeg sige, at det ikke er Dansk Folkeparti, der er kommet med den påstand, det er sådan set en folketingskandidat fra Venstre, som også er kultursociolog, der hedder Eyvind Vesselbo, og som måske bliver valgt til Folketinget på et tidspunkt; han har regnet sig frem til, at det kan blive situationen.

Så det er ikke Dansk Folkeparti, der kommer med den påstand; det er en person fra Venstre, der kommer med den påstand.

Vi har så sagt, jamen hvis det bliver situationen, og det kan man jo ikke udelukke, så har vi et gevaldigt problem, og så kan vi godt få nogle af de kampe, de reaktioner, som vi i øjeblikket desværre ser nogle steder i verden, hvor det bliver opfattet som en religionskrig, det, der er i gang. Og specielt når der er tale om så mange mennesker, som der er tale om her, kan det føre til alvorlige konsekvenser.

Det, vi skal huske på, og det, der er forskellen mellem problemer med jødiske gravpladser og muslimske, er jo, at det ikke giver anledning til nogen problemer med jødiske gravpladser, fordi antallet af jøder i Danmark er så relativt begrænset. Men det kan give anledning til problemer, når der er så mange mennesker, som der her er tale om.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hørte jeg rigtigt, at hr. Peter Skaarup sagde, at grunden til, at der ikke er problemer med jøder i Danmark, er, at deres antal er så relativt begrænset? Det synes jeg jeg hørte hr. Peter Skaarup sige. Det håber jeg ikke jeg hørte. Jeg vil gå det meget nøje efter i referatet. Det var en frygtelig udtalelse, hvis jeg virkelig hørte rigtigt.

Så mener hr. Peter Skaarup åbenbart, at andre befolkningsgrupper er et problem på grund af deres antal. Og så har hr. Peter Skaarup lavet en beregning, som jeg nu kan forstå baserer sig på oplysninger, som Dansk Folkeparti har indhentet hos en folketingskandidat, som er opstillet hos partiet Venstre.

Altså her må jeg virkelig gratulere Dansk Folkeparti. Her har man fundet et statistisk grundlag – jeg håber fru Birthe Rønn Hornbech hører godt efter – som virkelig siger sparto til alt, hvad man kan forestille sig. Man har baseret sin politik på en beregning, som er produceret af en kandidat, som er opstillet for partiet Venstre til

det kommende folketingsvalg. Det er ganske enkelt mageløst.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det er jo bare, fordi hr. Keld Albrechtsen begynder at sige, at det er Dansk Folkeparti, der er kommet med de tal. Der er det så bare, jeg siger, at det er en i øvrigt, så vidt jeg ved, velanskreven kultursociolog, som har lavet gentagne beregninger og rapporter omkring indvandrersituationen i Danmark, som er fremkommet med de tal.

Så jeg ved ikke, om hr. Keld Albrechtsen vil sætte spørgsmålstegn ved øvrige beregninger fra Eyvind Vesselbo. Det har jeg ikke grund til; jeg tror, det er meget seriøse beregninger, og det er altså derfra, at vi har de tal, som er bragt frem i debatten.

Når jeg så taler om, at der kan være problemer med de her gravpladser, er det jo, fordi der er denne ekspropriationsmulighed i grundloven, som også kan ramme en muslimsk gravplads. Og der er det, at man fra muslimsk side har sagt: De her gravpladser skal ligge for tid og evighed på det pågældende sted.

På samme måde har man inden for den jødiske tro haft den opfattelse, men det har ikke vist sig at give anledning til nogen som helst problemer med tid- og evighedsbegrebet, fordi det antal jøder, som er i landet, og de forhold, der i øvrigt har kendetegnet de særlige jødiske gravpladser, overhovedet ikke har givet anledning til problemer i forbindelse med ekspropriation.

Så det betyder, at der en forskel her, som er afgørende, nemlig at vi kommer ...

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Og så er det hr. Keld Albrechtsen. Jeg har sagt det én gang, og jeg vil gerne gentage det: Det kører lige efter uret og så 5-10 sekunder mere til at slutte af.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt bede hr. Peter Skaarup komme herop og beklage og undskylde de bemærkninger om jøderne. Jeg synes ærlig talt ikke, at det kan være rigtigt, at den jødiske befolkning i Danmark skal have at vide, at grunden til, at der ikke er problemer, er, at der ikke er så mange af dem.

Jeg synes ærlig talt, at det kræver en klar afslutning her og nu, hvor hr. Peter Skaarup kom-

mer op og siger, at selv hvis der var 500.000 jøder i Danmark, var det naturligtvis ikke noget problem, selvfølgelig ikke – eller 1 million. Jeg håber, at hr. Peter Skaarup er enig i, at selv om der var 1 million danskere, der var jøder, så var det ikke noget problem.

Det bliver hr. Peter Skaarup altså nødt til at komme op og sige meget klart her fra talerstolen, for ellers er vi jo altså derude, hvor man skal tilbage til 1930'erne for at finde noget lignende. Hvis jeg ikke får et klart svar nu, vil jeg gå det efter og sende hr. Peter Skaarup et brev om den her sag.

Undskyld, men taletiden er vist opbrugt.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

For at berolige hr. Keld Albrechtsen mener jeg ikke, at antallet af jøder er noget som helst problem. Det tror jeg vi er enige om, så der er ikke grund til at sende nogen breve.

Det eneste, jeg i al stilfærdighed har peget på, er, at hvis man fastholder begrebet tid og evighed, altså at en begravelsesplads skulle ligge til tid og evighed, så ville vi i København f.eks. have et ganske, ganske alvorligt problem, for så kunne København ikke have gennemgået den udvikling, vi har set, hvor der er mange bygninger, som i København ligger oven på gamle begravelsespladser, hvor man har fjernet dele af gamle begravelsespladser.

Det er sådan set i al stilfærdighed det, der er begrundelsen for diskussionen overhovedet, nemlig at man ikke på grund af den danske grundlov – og det er også det, mange ministre har svaret i bilag til det forslag, Dansk Folkeparti har fremsat – kan garantere tid og evighed. Det er dét, det handler om.

Så vil jeg bare sige til hr. Keld Albrechtsen, at man kan tjekke de oplysninger, som hr. Eyvind Vesselbo er fremkommet med. Man kan forvisse sig om, at blandt andre B.T. har skrevet om det pågældende tal. For mig er det ikke afgørende, om det lige præcis er over halvdelen, der eventuelt kunne være af muslimsk oprindelse ud i fremtiden, men det er et tal, som må vække til eftertanke, nemlig at der kan være tale om, at der kommer så mange ind i landet.

Jeg vil også godt afvise det der med, som hr. Keld Albrechtsen siger, at Danmark skulle være et lukket land. Det er Danmark jo ikke. Sidste år kom der 22.600 udenlandske statsborgere ind og fik opholdstilladelse i Danmark.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Tak for det. Vi fik konstateret, som jo også er simpel, sund fornuft, at antallet af jøder naturligvis ikke er noget problem.

Så kommer det næste spørgsmål til hr. Peter Skaarup: Mener hr. Peter Skaarup så, at antallet af muslimer er et problem? Nu er hr. Peter Skaarup fremme ved sandhedens time for Dansk Folkeparti, for hans svar vedrørende jøderne er jo korrekt. Selvfølgelig er det ikke et problem, uanset hvor mange jøder vi har og får i dette samfund, og vi må være stolte af, at vi i dette samfund var i stand til at transportere jøderne væk fra nazisterne, dengang de kom for at internere dem og slå dem ihjel i koncentrationslejrene.

Men jeg går ud fra, at hr. Peter Skaarup nu bliver nødt til at komme op og sige, at når det gælder for jøderne, så gælder det naturligvis også for muslimerne og for alle andre mindretal, som vi har i det her samfund, at deres antal kan aldrig nogen sinde udgøre et problem.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg vil gøre opmærksom på, at hr. Peter Skaarup har haft tre korte bemærkninger, så vi er tilbage i ordførerrækken. Hr. Ole M. Nielsen.

Ole M. Nielsen (KRF):

Kristeligt Folkeparti mener som en hel naturlig konsekvens af grundlovens bestemmelser om religionsfrihed, at også muslimerne må have lov til at anlægge egne begravelsespladser i Danmark. Derfor er vi meget tilfredse med, at det nu langt om længe er lykkedes at finde en egnet grund til det formål.

I modsætning til Dansk Folkeparti mener Kristeligt Folkeparti også, at muslimernes ønske om en evig gravfred så vidt muligt skal respekteres i lighed med, hvad der er tilfældet med de jødiske begravelsespladser i landet.

Noget ganske andet er så, om den danske stat skal yde økonomisk støtte til anlæg af en muslimsk begravelsesplads. Her siger vi fra. Vi vil ikke være med til at give muslimerne særbehandling eller favorisere dem på andre religioners eller andre frossamfunds bekostning. Det ville være selvmodsigende, hvis staten ved økonomiske tilskud eller garantistillelse forfordelte den ene religion på bekostning af den anden.

Kristeligt Folkeparti vil derfor stemme nej, når aktstykke 6 kommer til afstemning i Finansudvalget, og det har vi allerede tilkendegivet. Men vi kan ikke stemme for det foreliggende be-

slutningsforslag her, B 62. Dels kan vi ikke se nogen grund til, at sagen ikke kan færdigbehandles i Finansudvalget, dels er vi fundamentalt uenige med Dansk Folkeparti i begrundelsen for vor stillingtagen til aktstykket.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Peter Skaarup. Der er 10 minutters taletid.

Peter Skaarup (DF):

Ja, men vi kan nok klare os med mindre.

Der har været sagt mange ting under denne her debat, og jeg synes på en eller anden måde også, at det ser ud, som om der er nogle partier, der ligesom ser nogle spøgelse i det at et parti, i det her tilfælde Dansk Folkeparti, tillader sig at tage et aktstykke fra Finansudvalget og får en debat om det i Folketinget.

Det er, ligesom nogle har været inde på, som om det nærmest har været odiøst, at vi skal have denne her debat, og jeg synes ikke, at det er rimeligt, at der er nogle partier herinde, der ikke vil have en debat om det her.

Det har jo faktisk også vist sig, at efter at det her aktstykke er kommet i Folketingssalen, så er der en række partier, både Venstre og De Konservative og Kristeligt Folkeparti, tre borgerlige partier – CD har vi ikke rigtig hørt fra i salen i dag, de har vist ikke været her – der er enige i forslaget, altså at man skal afvise det aktstykke, som regeringen kommer med. Så det tyder altså på, at der har været en god grund til, at vi får en behandling i Folketingssalen af netop det her forslag.

Derfor kan jeg egentlig heller ikke forstå, at kirkeministeren var lidt vred over, at vi skulle spille Folketingets tid. Det blev måske ikke sagt så direkte, men lidt indirekte blev der sagt, at nu skulle der gang i den her sag, og at det var lidt irriterende, at den her sag var røget ned i Folketingssalen. Det skulle bare have været holdt i Finansudvalget for lukkede døre.

Men dér må jeg så sige, at sådan spiller klaveret faktisk ikke, for det kan da ikke være rigtigt, som også flere ordførere har været inde på, at vi favoriserer en bestemt religion ved at give et beløb på de her, vi ved ikke præcis hvor mange, men måske 15-18 mio. kr., som vi så fra skatteydernes side bare må punge ud med. Det kan ikke være rigtigt, og det er først og fremmest derfor, vi har villet have denne her debat.

Jeg har så også været inde på det begreb, som vi har talt lidt om: tid- og evighedsbegrebet. Der

forstår jeg egentlig ikke rigtig, hvorfor ikke alle uden diskussion må anerkende det, som også adskillige ministre har svaret til spørgsmål fra Dansk Folkeparti, nemlig at vi ikke i dansk lovgivning kan have en tid og evighed, hvorefter man kan regne med, at en begravelsesplads – det er ligegyldigt, hvad det er for en begravelsesplads i øvrigt – kan ligge der evigt i det danske samfund.

Der kan opstå situationer, hvor en bro, en metro, en bygning af offentlig vigtighed skal bygges, og det er ikke til at sige, hvad der sker om 50 år. Der er det så, jeg har sagt, at det kan give anledning til konfrontationer i det danske samfund, hvis vi om 50 år kommer og siger: Der skal altså bygges en bestemt metro eller en bestemt bro i det område, der er tale om her.

Der er ingen grund til, at man stikker nogen blå i øjnene, men derfor også allerede i det øjeblik, hvor skødet underskrives, meddeler, at der altså er det her problem med den danske grundlov. Nej, problem mener jeg jo ikke, at det er, men der er den sætning i den danske grundlov om, at man kan ekspropriere til enhver tid, hvis det ønskes. Man vil sandsynligvis respektere den her 30-års-gravfred, som man har over for almindelige begravelsespladser. Men derudover kunne man godt forestille sig en ekspropriation. Det er noget, man er nødt til at erkende, og derfor har vi ønsket, at det kom til at stå i skødet, at det er den mulighed, der findes.

Vi har også peget på nogle økonomiske aspekter. Man kan jo ikke, som nogle har været inde på, ekspropriere vilkårligt, siger man. Men det er da trods alt sådan, at man ofte gør det, altså at man skriver i regionsplaner, lokalplaner, at der kan være tale om, at man skal lave en bestemt bygning her. Eller man skal måske gøre opmærksom på, at her kan der komme et eller andet på et tidspunkt, som gør, at det pågældende område ikke kan blive, som det har været hidtil.

Derfor synes vi, det havde været godt, hvis man fra start, da man har opereret med det her tid- og evighedsprincip fra muslimsk side, havde sagt til dem: Jamen der kan altså komme den her situation, og det bliver I nødt til at være opmærksomme på, i og med at det har været et udtrykkeligt ønske, at man har villet have det for tid og evighed.

Så har vi også været inde på nogle ting omkring selve den måde, forslaget og aktstykket er struktureret sammen på. Det undrer os stadig væk. Vi synes ikke, at kirkeministeren har svaret til

fredsstillende på, hvordan det kan være, at man den ene dag på forslag fra en radikal folketingskandidat, det formentlig kommende folketingsmedlem Naser Khader, kan afvise at snakke med en bestemt organisation, som måske betragtes som ekstrem, eller hvad begrundelsen nu er, og den anden dag kan sætte sig ned og lave en aftale om en begravelsesplads i Brøndby med den samme ekstreme organisation.

Det hænger ikke rigtig sammen, at regeringen taler med to tunger på den måde. Derfor synes jeg, man skal se at få sine signaler på plads i regeringen. Enten siger man, at den pågældende organisation er i orden, og at man godt vil snakke med den, og at man godt vil lave aftaler med den, eller også siger man, at den pågældende organisation ikke er i orden, der er problemer, den er ekstrem, eller hvad det nu er, og så vil man ikke snakke med den, og så vil man ikke lave aftaler med den.

Derfor skal min opfordring være, at man tager den pågældende organisation ud af aktstykket, hvis det er det, man ønsker fra regeringen, eller også må man gøre det modsatte og så føre en fuld dialog med den pågældende organisation. Man må vælge her.

Vi har også været inde på problemerne med den økonomiske side af sagen i forhold til Tulip-sagen fra Vejle. Vi synes ikke, at der er en reel vilje fra i hvert fald et flertal bestående af SF, Socialdemokratiet, De Radikale og Enhedslisten til konkret at se på den sag, for det, der skete, var jo, at kommunen købte noget erhvervsjord og solgte den billigere videre til Tulip.

Så skete der det, at kommunens handling blev kendt ulovlig med efterfølgende bøder til byrådsmedlemmerne. Parallellen her er jo, at køber ikke selv betaler den reelle pris for området, dvs. at staten går ind og subsidierer den pris, der er tale om. Er det en metode, der er i orden? Vi er bestemt skeptiske over for, at staten på den måde er inde og subsidiere en bestemt pris.

Derfor påfører man sig et ansvar fra de partiers side i forhold til det pågældende aktstykke, hvis man stemmer for, når det kommer til stykket her i Folketinget.

Det har af nogle været fremført, at nu var Dansk Folkeparti, og det gælder sikkert også de andre partier, som er enige med os i det her forslag, ude efter sågar de muslimske døde. Det handler det altså ikke om. Det ved vi alle sammen godt. Det er noget, man siger, for at det skal se ud, som om at det vel nok er forfærdeligt, at

Dansk Folkeparti vil have en debat om det her i Folketingssalen.

Men det reelle billede er jo, og det anerkender vi, og det anerkender alle forhåbentlig i det danske samfund, at muslimer selvfølgelig skal begravnes på ganske almindelig normal vis, og man har i dag afsnit på danske kirkegårde, hvis det ønskes, hvor man kan blive begravet.

Ministeren nævnte selv et tal på 1.200 personer, der foreløbig var begravet de pågældende steder. Vi ved også, at der er nogle muslimer – det ville vi sikkert også gøre, hvis vi var i udlandet – der tager deres døde tilbage til det land, man oprindeligt kommer fra, og får begravet den pågældende person der.

Så der er ikke noget med, at vi ikke vil have begravet muslimer i Danmark. Selvfølgelig ikke. Det ville være fuldstændig tåbeligt, hvis et politisk parti havde den opfattelse, at man ikke kunne blive begravet i Danmark. Det er jo slet ikke det, vi taler om. Det, vi taler om, er sund fornuft. Det er: Vi skal for det første ikke give ekstraordinær økonomisk støtte til et projekt som det her, og for det andet skal der ikke gives særbehandling til en bestemt gruppe, som der også står i den danske grundlov. Der er religionsfrihed, men der er ikke religionslighed i det danske samfund.

Så vi kan faktisk ikke se andet, end at det er sund logik, at regeringen trækker det her aktstykke tilbage, og vi tror faktisk, at det kommer til at svie til regeringen selv, at man gennemfører den slags særbehandling. Vi undrer os fortsat såre over, hvordan regeringen kan have samarbejde med en organisation, som statsministeren selv har betegnet som en problematisk organisation ved ikke at ville mødes med den.

Vi mener faktisk, at der er seks, syv, otte gode grunde til, at det her forslag bør vedtages, og at aktstykket skal afvises, og vi vil under udvalgsbehandlingen også stille en række spørgsmål med henblik på at få forskellige ting belyst ved det pågældende aktstykke.

Der er allerede stillet en del spørgsmål i Finansudvalget. Vi vil også i Kirkeudvalget stille nogle spørgsmål, og vi må så se til den tid, hvad partierne mener. Men under alle omstændigheder takker vi selvfølgelig for støtten fra Venstre, De Konservative og Kristeligt Folkeparti.

Vi ved ikke, hvad CD mener, og så er der den socialistiske side af Folketinget, som åbenbart ikke vil være med. Det synes vi er ærgerligt, og vi tror, at man kommer på andre tanker – om ikke nu, så på et senere tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Vi står over for en kulturkamp i Danmark, som kan komme til at vare mange år, en kamp mellem højre og venstre om spørgsmål som religionsfrihed, demokratiske rettigheder osv. Det får vi mange debatter om, så det vil jeg ikke tage yderligere op nu.

Hr. Peter Skaarup nævnte en folketingskandidat fra Venstre, som Dansk Folkeparti baserer sin politik på. Disse beregninger, ret fantastiske beregninger, foretaget af denne folketingskandidat har jo åbenlyst ikke noget med virkeligheden at gøre – det kan vi vende tilbage til og gå nærmere efter – men er det rigtigt, at den pågældende folketingskandidat faktisk er ansat her i huset af partiet Venstre, og er det sådan, at det er Venstre, der har leveret Dansk Folkeparti de her oplysninger, for at Dansk Folkeparti kan bruge dem i sin kampagne?

Jeg synes, det er lidt alvorligt, for nu har jeg jo stillet nogle spørgsmål til fru Birthe Rønn Hornbech om Venstres forhold til Dansk Folkeparti, og dem var hun ikke i stand til at besvare. Men det her viser jo på meget konkret vis, hvad det er der foregår.

Kirkeministeren (Johannes Lebech):

Hr. Peter Skaarup taler om spøgelse. Jeg ved ikke, hvad det er for nogle spøgelse, han egentlig taler om. Der er i hvert fald ikke fra min side nogen problemer med at tage en debat om muslimers placering i det danske samfund. Jeg er også villig til at tage en debat om den model, vi har strikket sammen til den her begravelsesplads.

Problemet er bare, at når man ser på bemærkningerne, som Dansk Folkeparti kommer med til det her beslutningsforslag, ser det ud til at skulle være en debat mere om muslimer end en debat om økonomiske transaktioner. Jeg er ikke vred over, at man spilder Folketingets tid, jeg har alt for meget respekt for Folketinget, til at jeg overhovedet nogen sinde vil være vred over at blive hevet herved i Folketingssalen. Jeg vil til enhver tid komme og gøre det efter bedste evne, men jeg er bange for, at vi ved en debat af denne her karakter om muslimer netop er med til at lægge kimen til fremtidige konfrontationer, som hr. Peter Skaarup er så nervøs for vil kunne opstå om 50 år, hvis man skulle finde på at forlægge motorvejen 300-400 m derover, hvor den her begravelsesplads skal ligge.

Jeg tror heller ikke, at hr. Peter Skaarup regner med, at det vil være det normale, at man begynder at ekspropriere landsbykirkegårde til parkeringspladser og motorveje. Det ville også skabe uro i disse landsbyer, hvis man gjorde det. Derfor kan vi ikke gå ind for, at der skal skrives på et skøde, at ekspropriationslovgivningen også gælder for en muslimsk begravelsesplads. Skal vi også skrive det til menighedsrådene? Skal vi også skrive i de aftaler, vi laver med fru Jensen, at når hun skal begraves, skal hendes børn vide, at denne begravelsesplads kan til enhver tid eksproprieres, så de ikke kan forlænge den gravfred, som de normalt kan forlænge i Danmark, hvis de gider at betale ud over de 20, 30 år, som er den normale gravfred? Nej, selvfølgelig skal vi ikke bede dem om at underskrive et skøde med sådan et tillæg.

Jeg vil gerne have lov til at sige, at de muslimske organisationer kommer til at betale den reelle pris, den pris, som denne grund er værd efter den lokalplan, som Brøndby Kommune nu har lagt. Der er derfor tale om, at det tilskud, som man taler så meget om, er en garanti fra statens side, for at kommunerne ikke kommer til at lide et tab på grund af den plandiskussion, der er opstået.

Det er det, det handler om og ikke om, at vi giver tilskud til muslimerne. Vi forsøger at løse et problem, som vi bør få løst snart i dette land.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Ja, man anede jo egentlig godt linjen i forbindelse med Folketingets åbningsdebat, hvor statsminister Poul Nyrup Rasmussen sagde, at det var helt forkert, når der var nogle partier herinde, og det gælder også Venstres formand og andre, der tillader sig at rejse en debat om vigtige spørgsmål, der angår befolkningen.

Det var helt forkert, og det var også en linje, tidligere statsminister Poul Schlüter anlagde. Man skulle ikke diskutere udlændingepolitik, muslimske gravpladser eller lignende. Hvis der skal gives penge til sådanne ting, eller hvis der skal føres nogen diskussioner, er det noget, vi helst skal ordne i ro og mag i lukkede udvalg i Folketinget. Det duer ikke til, det er ikke egnet til en folkelig debat.

Det kan godt undre, når kirkeministeren kommer fra et parti, Det Radikale Venstre, som går ind for mange folkeafstemninger, at man i den grad vil køre lukkede beslutninger – dette skal ikke ud til folkeafstemninger – uden at be-

folkningen har mulighed for at følge med i, hvad der rent faktisk foregår. Det synes jeg er underligt, og derfor er det, at vi har fremsat det her forslag. Det er ikke for at grave grøfter, men det er for at få en seriøs debat, og der har vist sig at være behov for det. Der er en række partier, der støtter ønsket om, at det offentlige holder sig uden for betaling af penge til en bestemt trosretning.

Men jeg vil da godt spørge kirkeministeren, om kirkeministeren virkelig mener, at vi skal fejde den slags debatter ind under gulvtæppet.

Jeg troede faktisk, Det Radikale Venstre var et parti, der gik ind for frisind og fri debat, højskoleånden, hvor man sidder og diskuterer med hinanden, når det er, man skal træffe beslutninger, ja, helst gerne sådan, som det foregik tidligere, hvor man mødtes på det lokale torv og fandt ud af, hvad man skulle mene, og hvor alle kunne være med.

Jeg troede egentlig, Det Radikale Venstre havde det sådan, at jo flere af den slags diskussioner jo bedre. De Radikale har så nogle gange lidt svært ved at finde ud af, hvad de skal mene, det er så en anden sag, men jo flere af den slags diskussioner jo bedre. Sådan troede jeg, De Radikale havde det, og sådan troede jeg egentlig også, kirkeministeren havde det, men jeg må så konstatere, at det ikke er tilfældet.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Først hr. Keld Albrechtsen og så kirkeministeren.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen jeg stillede et spørgsmål til hr. Peter Skaarup. Det havde han så muligvis ikke tid til at besvare, det er så i orden, men så vil jeg godt gentage det: Den pågældende folketingskandidat fra partiet Venstre, som Dansk Folkeparti baserer sin politik på, er han ansat hos partiet Venstre, og har han leveret disse ting til brug for Dansk Folkepartis kampagne? Det var sådan set interessant at vide.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det kirkeministeren og derefter fru Birthe Rønn Hornbech.

Kirkeministeren (Johannes Lebech):

Jeg vil gerne understrege over for hr. Peter Skaarup, at jeg meget gerne deltager i en debat om

det multikulturelle og multireligiøse samfund, vi er i.

Jeg kan somme tider blive lidt overrasket over den tone, man møder fra nogle partier. Jeg er særdeles tit ude og diskutere med hr. Peter Skaarups partifæller, også nogle af dem, der er præster, om det problem her, og jeg synes somme tider, at tonen bliver så skinger og så voldsom, at jeg godt kan være lidt bekymret for det debatniveau, vi har her i landet – også når man skal forholde sig udadtil.

Så jeg mener nok, at man på det område her skal bevæge sig med megen stor forsigtighed, for vi er ved at være på vej derhen, hvor den danske debat får en alt for skinger tone.

Netop i så følsomt et område som det her er det meget magtpåliggende for mig, at vi får løst den her sag, så vi i hvert fald kan give den håndsrækning til muslimerne at sige: Nu har vi det her på plads, nu behøver I ikke overveje dén her diskussion. Det danske samfund har vist, at vi i denne sag har været særdeles behjælpelige, for vi bryder os ikke om, at det her ikke er løst.

Det er det, det handler om her. Det handler om, at staten ønsker, at muslimer i københavnsområdet skal kunne få oprettet deres egen begravelsesplads, og de kommer også til at betale for den.

Så vil jeg også godt sige, at i de sager her ved Det Radikale Venstre godt, hvad det mener, og vi er ikke spor i tvivl må jeg sige til hr. Peter Skaarup!

Første næstformand (Ole Løvby Simonsen):

Så er det fru Birthe Rønn Hornbech for en kort bemærkning til hr. Peter Skaarup formentlig.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Debatterne her i Folketinget transmitteres af tv, dk4, og derfor synes jeg, hr. Peter Skaarup skulle lade være at føre vælgerne bag lyset.

Det er ikke rimeligt at stå heroppe og forsøge at bilde de mennesker, der ser tv, ind, at der nu er foregået noget som helst fordækt i denne her sag.

Kirkeministeren har fuldkommen korrekt i overensstemmelse med sædvanlig praksis sendt en ansøgning om nogle penge til Finansudvalget. Den sag har jeg personligt diskuteret i pressen det sidste halve år. Må vi så være fritaget for, at hr. Peter Skaarup kommer her i Folketinget og siger, at der er nogle, der ikke ønsker at diskutere den sag, og at kirkeministeren har lavet noget

som helst fordækt, for det er jo det, der bliver antydet.

De ganske almindelige spilleregler er fulgt i denne her sag. Det er hr. Peter Skaarup, der ikke følger spillereglerne ved at prøve at bilde de folk, der sidder og ser tv, ind, at der er nogle, der forsøger at skjule noget i denne her sag. Vi har diskuteret det her emne længe inden, hr. Peter Skaarup fandt ud af, at der var et problem.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det er egentlig skægt nok, at fru Birthe Rønn Hornbech kom med *det* indlæg, for jeg havde egentlig håbet, at fru Birthe Rønn Hornbech ville svare på et spørgsmål, der kom til mig fra hr. Keld Albrechtsen, nemlig om Venstre har en ansat, der hedder Eyvind Vesselbo, for det vil jeg meget nødtigt komme ind på. Jeg ved det faktisk ikke rigtig, jeg kan ikke svare hundrede procent på, om den person er ansat der eller ej. Det ville jeg nemlig have overladt til fru Birthe Rønn Hornbech at svare på, så mit svar til hr. Keld Albrechtsen er: Jeg ved det faktisk ikke.

Men med hensyn til, om det er en stor del af Dansk Folkepartis kampagne, som Eyvind Vesselbo var med til at understøtte med de her oplysninger, kan jeg sige: Nej, det er det ikke. Vi laver vores egne undersøgelser, og vi har mange forskellige kilder og tal, men det er klart, at en oplysning som den, Eyvind Vesselbo er kommet med i dagbladet B.T., da er noget, vi også tager med i vores argumentation. Det er klart. Men om han er ansat det ene eller det andet sted, det må Venstre selv svare på, det har jeg ikke viden om.

Med hensyn til fru Birthe Rønn Hornbech, der siger, at der ikke er noget fordækt i den her sag, fordi det jo har været debatteret det sidste halve år, og fru Birthe Rønn Hornbech har snakket med omverdenen, medierne osv. om det: Jamen det er da rigtig nok, at det har været genstand for stor diskussion, og netop derfor var det vel også meget fornuftigt, at Folketinget samlet set fik en debat om, hvorvidt man synes, det er rigtigt eller forkert.

Jeg er sikker på, at fordi der har været den debat i Folketingssalen om det her, så står det mere klart for den danske befolkning, hvad der er af plusser, som kirkeministeren mener der er, og nogle mener der er, og hvad der er af minusser ved etablering af en gravplads for skatteydernes penge. Det tror jeg står mere klart nu, hvor debatten har været her i Folketingssalen, end hvis

det foregik i et Finansudvalg, hvor der er lukkede døre. Derfor har vi ønsket, at debatten kom i Folketingssalen, og det er der vel ikke noget ondt i. Tværtimod er det vel fuldt demokratisk og godt, at vi kan tale åbent om tingene. Der har været alt for mange myter omkring de her ting, det er bedre, at det kommer åbent frem.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg takker for hr. Peter Skaarups svar. Nu siger hr. Peter Skaarup jo sikkert kun, hvad han er hundrede procent sikker på. Det kan være, han har en anelse, der går lidt dybere, men vi kan jo hurtigt få opklaret sagen, for vi kan jo spørge fru Birthe Rønn Hornbech, om den pågældende kandidat for Venstre rent faktisk er ansat hos Venstre her i Folketinget, og hvad det er for nogle fantastiske beregninger, han har leveret til Dansk Folkeparti, som hr. Skaarup nu åbenbart forsøger at lægge en lille smule luft til. Det er der også god grund til.

Jeg kan huske, at hr. Peter Skaarup under åbningsdebatten sagde til Venstres formand: Velkommen i klubben! De ord gjorde et stort indtryk på mig, for hvorfor sagde han dét? Ja, det sagde han, fordi hr. Anders Fogh Rasmussen havde holdt en tale, som gav Dansk Folkeparti anledning til at tro, at Venstre herefter ville være at finde i de rækker, som Dansk Folkeparti tilhører.

Det er også lidt det indtryk, denne debat efterlader, selv om jeg nu lagde mærke til, at fru Birthe Rønn Hornbech i sit sidste indlæg prøvede at lægge en vis distance til Dansk Folkeparti.

Men kunne vi ikke af fru Birthe Rønn Hornbech få oplyst det spørgsmål om den pågældende folketingskandidat?

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg er altså ikke meget for tredje gang at fortælle folk, at når den røde lampe lyser ...

Keld Albrechtsen (EL):

Undskyld, formand, tak.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg synes, det er fuldkommen urimeligt. Er det tilladt at sige, hvad rager det egentlig hr. Keld

Albrechtsen, hvem der er ansat i Venstre, og er det noget, jeg er forpligtet til at gå og lære udenad? Men så vidt jeg ved, er Eyvind Vesselbo fortsat ansat som medlemssekretær i Venstre, og det skammer jeg mig ikke over, han er en højt respekteret statistiker.

Men det, jeg gerne vil sige til hr. Keld Albrechtsen, er, om Eyvind Vesselbo, jeg eller andre så påstod, at der om 50 år ville være 10 mio. udlændinge i Danmark, så er kendsgerningen, at med den udlændingelovgivning, vi har i dag, kan vi ikke væрге os mod en massetilstrømning til Danmark.

Det er hr. Keld Albrechtsen jo ligeglad med, men det er vi ikke i Venstre. Det er derfor, vi vil have styret tilstrømningen til Danmark, for vi ønsker ikke at blive ved med at have et land, hvor vi ikke kan væрге os mod massetilstrømning.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kirkeudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 26. oktober 2001, kl. 10.00.

Mødet hævet kl. 19.00